

УТВЪРДИЛ:.....

ПРОФ. Д-Р ВАЛЕНТИН ИГНАТОВ, Д. М.
РЕКТОР НА МУ- ВАРНА

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА И ОБУЧЕНИЕ В УНИВЕРСИТЕТА И ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕБНАТА 2020 - 2021 ГОДИНА В УСЛОВИЯТА НА COVID-19 НА ТЕРИТОРИЯТА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

Основната цел на настоящите Правила са опазването на здравето на студентите, на работещите в университета, и семействата на всички ни, в условията на продължаваща пандемична ситуация, обусловена от разпространението на COVID-19. Всички заедно трябва да намерим формулата и баланса между предпазливостта и отговорността за здравето ни, от една страна, и необходимостта да учим, работим и живеем относително нормално, от друга.

Правилата да бъдат включени в началният инструктаж на учащите, който се извършва от преподавателите, водещи упражнения в началото на всеки семестър, и се документира в съответната книга за инструктаж за студенти. На отсъстващите инструктажът се провежда в деня на идването им на занятия.

Основните предизвикателства, пред които сме изправени на прага на учебната 2020 - 2021 година във връзка с епидемията, са следните:

1. Да направим Медицински университет - Варна максимално безрискова среда в условията на пандемия. Това предполага да се реализират набор от мерки за намаляване рисковете от предаване на инфекцията, включително чрез личен пример и създаването на нагласи за здравно и социално отговорно поведение на студентите като част от възпитателната функция на образованието;

2. Да реагираме съгласно действащите здравните правила при всеки един случай на заболял или със съмнение за COVID-19;

3. Да имаме готовност при указания от здравните власти и съобразно решенията на областния кризисен щаб за борба с COVID-19 да превключим на обучение в електронна среда от разстояние;

4. Да осигурим условия за непрекъснатост на обучението за студентите от рисковите групи;

5. Да осигурим допълващо обучение и подкрепа за студентите, пропуснали учебни занятия поради здравословни причини, в т. ч. и поради карантинирание;

6. Да поддържаме положителен психоклимат на работа и учене и активно да редуцираме ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация.

А. Задължителните мерки за ограничаване на рисковете от разпространение на вируса включват:

Дистанция от 1.5 - 2 метра, използване на маски, които покриват носа и устата, дезинфекция на ръце и повърхности, проветряване на затворени пространства са единствените научно доказани мерки за превенция и контрол при

въздушно-капковите инфекции при отсъствие на ваксина. Наличната информация и опит ги налагат като задължителни.

1. Дезинфекция на ръцете при влизане в сградите на Медицински университет – Варна, в учебните зали с дезинфектант - ползват се поставените диспенсъри.

Носенето на маска или маска и шлем е задължително за всички студенти, преподаватели, в т.ч. от външните за институцията лица, в:

- **общите закрити части на сградата** - преддверие, фойета, стълбища, коридори, санитарни възли, кабинети, библиотека и др.;

- **учебни зали и другите учебни помещения** (вкл. бази за учебно-практическо обучение, кабинети, физкултурен салон) –в зависимост от прилагания в Медицински университет - Варна модел на дистанциране;

- **работни кабинети.**

Маската е ефективна когато покрива нос, уста и брадичка и плътно да приляга на лицето, особено в основата на носа. Преди поставяне ръцете се деконтаминират, а след свалянето ѝ, без да се докосва предната повърхност на обикновената маска, се изхвърля в подготвени кошчета с капак за отпадъци. След отстраняване на маската ръцете се измиват с вода и сапун, като втриването на сапун е най-малко 20 секунди и/или се дезинфекцират.

- Обикновените маски, т.е. за еднократна употреба, се сменят след приключване на занятието - обикновено след час и половина.

- Маските за многократна употреба също се сменят поне 2 пъти за деня, а при необходимост и по-често. При този вид маски съществува риск от контаминиране на ръцете. Всеки ден маските трябва да се перат със сапун и да се гладят!!!

- Шлемове да се ползват едновременно с поставена маска. Използването на шлем не отменя използване на маска, която да покрива носа и устата!

Контролът по тази противоепидемична мярка се осъществява от преподавателя, провеждащ учебното занятие /упражнение, лекция, семинар и др./ и от отговорника на студентската група. Студентите предварително са известени, че не се допускат изключения.

Горните правила за носене на маски и шлемове са съгласно действащи здравни правила общо за страната и избрания модел за ограничаване на взаимодействието между групите. Същите могат да се променят при промяна на общите правила от министъра на здравеопазването.

2. Маските за студентите се осигуряват от тях /изключение се прави за практическа подготовка на студентите по дентална медицина/.

3. Ползването на ръкавици от студентите е по тяхно желание и лично притежание, но само за съответното упражнение или лекция. Задължително е използването на ръкавици при работа с трупен (или друг биологичен) материал! Употребените ръкавици се изхвърлят както маските.

4. Ползването на ръкавици е препоръчително за преподавателския състав при събиране на писмени работи и при тяхната проверка.

5. Дезинфекция на повърхностите и проветряване.

- Необходимо е ежедневно трикратно (преди началото, около обяд и след приключване на учебния процес за деня) влажно почистване и дезинфекция на всички критични точки – подове, бюра, чинове, маси, дръжки на врати, прозорци, ключове за осветление, бутони на асансьори, парапети, уреди, екрани, тоалетни чинии, мивки, кранове и др., а при наличие на потвърден случай на COVID-19 хигиенните и дезинфекционните мероприятия трябва да се увеличат, като в зависимост от обектите вариат от 4 пъти на ден до дезинфекция на всеки час.

- Учебните зали се проветряват сутрин преди началото на занятията и след

всяко упражнение, като се обръща специално внимание на кабинетите, физкултурния салон, лабораториите, в които повърхностите, мишките, клавиатурите и инструментите се дезинфекцират във всяко междучасие. Доколкото позволяват метеорологичните условия, занятията да се провеждат при отворени прозорци.

- Във всички санитарни помещения и тоалетни в сградата е необходимо да се следи за изразходването и своевременното осигуряване на течен сапун или дезинфектанти, еднократни салфетки за подсушаване на ръцете, тоалетна хартия, както и регулярно изхвърляне на боклука.

- Създаване на организация на хигиенните и дезинфекционните дейности и запознаване с инструкциите за начина на ползване на съответните биоциди, вкл. и правилното приготвяне на дезинфекционните разтвори, за биоцидите, които не са готови за употреба, съгласно издадените от МЗ разрешения.

6. Засилена лична хигиена и условия за това:

- Запознаване на персонала, студентите и на външните посетители със здравните изисквания.

- Създаване на навици за миене на ръцете с течен сапун и топла вода след посещение на тоалетната, преди хранене, след отпих на открито/физическа култура, при кихане и кашляне.

- Ползване на течаща топла вода и сапун във всяко санитарно помещение, както и в тоалетните за всички студенти и работещи.

- Ползване на автоматични дозатори за дезинфектант за ръце на входа на сградата и в коридорите.

- Правилно използване на дезинфектант за ръце, който се нанася върху чисти ръце.

- Елиминиране на вредни навици, свързани с докосване на лицето, носа, устата и очите.

Б. Правила за поведение при съмнение или случай на COVID-19 в сградата:

Мерки за подготовка за евентуална среща с вируса и спазването на конкретни правила при наличие на симптоми или в случай на положителен резултат за COVID-19 по метода PCR на студент или преподавател се предприемат по вече утвърдена от Ректора на Медицински университет – Варна, процедура за действие в случай, че на работното място се установи контакт с лице, заразено с COVID 19.

Подготвителните мерки изискват:

1. Обособяване на място за временно изолиране на студента или лице с грипоподобни симптоми.

2. Създаване на организация в сградата за осъществяване на медицински филтър за наличие на грипоподобни симптоми и недопускане в сградата на лица във видимо нездравословно състояние.

3. Инструктиране на медицински и немедицински служители за разпознаване на симптомите на COVID-19, за да може по-бързо да се определят потенциалните заболяли.

Задължителните здравни протоколи за поведение при съмнение или случай на COVID-19 в учебното заведение включват:

Б.1. При наличие на един или повече симптоми при студент намиращ се на територията на Медицински университет - Варна или УМБАЛ (повишена телесна температура, кашлица, хрема, задух, болки в гърлото, умора, мускулни болки, гадене, повръщане, диария и др.):

Първоначално поведение

1. Студентът се изолира незабавно в предназначено за такъв случай помещение и се извиква Спешна помощ (на тел. 112).

2. На студента се поставя маска.

3. Да се избягва физически контакт и да се консултират със семейния лекар на студента (първо по телефона) за преценка на здравословното му състояние и последващи действия съобразно конкретната ситуация, вкл. необходимост от провеждане на тест за нов коронавирус. При необходимост се извиква Спешна помощ (тел. 112).

4. След като студента напусне помещението, се извършва щателна дезинфекция в кратък срок с биоцид с вирусоцидно действие, при спазване на изискванията за дезинфекция.

5. Стриктно се спазват превантивните и ограничителните мерки.

6. Студентът се допуска отново в присъствено обучение в университета само срещу медицинска бележка от семейния лекар, че е клинично здрав и това е допустимо.

В случай на положителен резултат за COVID-19 по метода PCR на студент

1. Студентът или негови роднини информират ръководството на университета, който трябва незабавно да се свърже със съответната РЗИ и да ѝ предостави списък със студентите и преподавателите, които са били в контакт със студента в съответствие с указанията на РЗИ.

2. Идентифициране на контактните лица и мерките, които да се предприемат в университета, се разпореждат от РЗИ.

3. Лицата, които се поставят под задължителна карантина, се определят от съответната Регионална здравна инспекция в зависимост от конкретната ситуация, но като правило под 14-дневна карантина се поставят следните лица след извършена оценка на риска и определени като близки контактни:

- Студенти от същата група се инструктират за провеждане на наблюдение за поява на клинични симптоми и признаци за COVID-19 и навременно уведомяване на личния лекар на студента и на РЗИ.

- Курсовия ръководител.

- Преподаватели и друг персонал, осъществили незащитен контакт със заразено лице: на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути или без носене на защитна маска за лице.

- Други студенти, осъществили незащитен контакт със заразено лице: на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути или без носене на защитна маска за лице.

- Незащитеният контакт със заразено лице трябва да е осъществен в период от два дни преди до 14-дни след появата на оплаквания, а при установен асимптомнен носител на COVID-19 – от два дни преди до 14 дни след вземането на проба за изследване по метода PCR.

- Всички контактни лица се инструктират за провеждане по време на домашната карантина на наблюдение за поява на клинични симптоми и признаци за COVID-19 и навременно уведомяване на личния лекар на студента и на РЗИ.

- При карантиниране на контактното лице, членовете на домакинството му се самонаблюдават за симптоми на COVID-19 в рамките на 14-те дни на карантината на студента и още 14 дни след тази карантина. При поява на симптоми уведомяват съответната РЗИ и личните лекари, независимо дали студента е проявил или не симптоми, с оглед на безсимптомно протекла инфекция при лицето и възможно заразяване на възрастни в домакинствата.

- След отстраняване на заразения студент и колегите му се извършва продължително проветряване, влажно почистване и крайна дезинфекция на всички

повърхности, предмети и помещенията, до които е имал контакт студентът в последните 48 часа, след което стаята/помещенията може да се използват за учебни занятия.

Б2. При наличие на един или повече симптоми при преподавател, намиращ се на територията на Медицински университет - Варна или УМБАЛ (повишена телесна температура, кашлица, хрема, задух, болки в гърлото, умора, мускулни болки, гадене, повръщане, диария и др.):

Първоначално поведение

1. Лицето незабавно се изолира и му се предоставя маска, която да постави на лицето си, ако връщането у дома не е възможно в същия момент.
2. Избягва се физически контакт с други лица.
3. При възможност използва личен транспорт за придвижване.
4. Осъществява консултация с личния си лекар за преценка на състоянието му и за последващи действия, в т.ч. и за решение дали е нужно да се направи тест.
5. Ръководството на университета предоставя на съответната РЗИ списък с контактните на лицето студенти и преподаватели в съответствие с указанията на РЗИ.
6. След като лицето напусне помещението, се извършва щателна дезинфекция в кратък срок с биоцид с вирусоцидно действие, при спазване на изискванията за дезинфекция.
7. Стриктно се спазват превантивните и ограничителните мерки.
8. Лицето се допуска отново на работа в университета само срещу медицинска бележка от семейния лекар, че е клинично здраво и това е допустимо.

В случай на положителен резултат за COVID-19 по метода PCR на преподавател

1. Лицето информира прекия си ръководител, който незабавно се свързва с ръководството на университета, а то от своя страна информира съответната РЗИ, която извършва епидемиологично проучване с цел оценка на риска от разпространение на инфекцията в сградата/сградите на университета, сред работния колектив/катедрата и в семейството, и в зависимост от това се предприемат най-адекватните мерки за изолацията в конкретния случай.

2. Ръководството на университета предоставя на съответната РЗИ списък с преподаватели, служители и студенти, които са били в контакт с лицето в съответствие с указанията на РЗИ.

3. Идентифицирането на контактните лица, както и мерките, които следва да се предприемат от университета, се разпореждат от РЗИ и се предписват на Ръководството в съответната сграда.

4. Лицата, които се поставят под задължителна карантина, се определят от съответната Регионална здравна инспекция в зависимост от конкретната ситуация, но като правило под 14-дневна карантина се поставят лица след извършена оценка на риска и определени като високорискови контактни:

- Студентите се инструктират за провеждане на наблюдение за поява на клинични симптоми и признаци за COVID-19 и навременно уведомяване на личния лекар и на РЗИ.

- Преподаватели и друг персонал, осъществили незащитен контакт със заразено лице: на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути или без носене на защитна маска за лице.

- Други студенти, осъществили незащитен контакт със заразено лице на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути или без носене на защитна маска за лице.

- Незащитеният контакт със заразено лице трябва да е осъществен в период от два дни преди до 14-дни след появата на оплаквания, а при установен асимптомен носител на COVID-19 – от два дни преди до 14 дни след вземането на проба за изследване по метода PCR.

- Всички контактни лица се инструктират за провеждане на наблюдение по време на домашната карантина за поява на клинични симптоми и признаци за COVID-19 и за навременно уведомяване на личните лекари и на РЗИ.

- След отстраняване на заразено лице се извършва продължително проветряване, влажно почистване и крайна дезинфекция на повърхностите в учебните зали, помещенията и предметите, до които е имало контакт лицето в последните 48 часа, след което учебните зали и другите помещения може да се използват за учебни занятия или други цели.

- Осигурява се психологическа подкрепа, като формата ѝ може да варира в зависимост от конкретната ситуация.

В. Алгоритъм за превключване към обучение в електронна среда от разстояние:

Ситуацията на непредвидимост на разпространението на COVID-19 изисква от висшите училища готовност за реакция и динамично планиране, което не бива да се свежда до формалното утвърждаване на планове, нужен е предварително обсъден и приет от катедрен съвет списък от мерки, които да улеснят бързото и плавно преминаване от присъствено обучение към обучение в електронна среда от разстояние (ОЕСР) или при невъзможност за осъществяване на такова – към обучение от разстояние на хартия.

В тази връзка и с цел възможност за навременна подготовка на университета за преминаване към ОЕСР се очаква Министерството на здравеопазването да анонсира:

1. прагови стойности (критерии) и за заболялите от COVID-19, при които ще се преминава на обучение в електронна среда;

2. актуализирани критерии (прагови стойности) за броя заболяли в учебното заведение/населеното място/региона от сезонни респираторни вируси, при които в учебното заведение/населеното място/региона ще се обявява грипна епидемия.

Практически, когато студентите от отделна група, по решение на съответната РЗИ в резултат на положителен PCR тест на студента от групата, са поставени под карантина, групата продължава обучението си в електронна среда от разстояние по утвърденото седмично разписание за периода на карантината, след която продължава обучението си в университета в присъствена форма.

Ако по решение на съответната РЗИ няколко групи в сградата на университета са поставени под карантина, обучението на студентите от тези групи продължава в електронна среда от разстояние по утвърденото или по ново седмично разписание за периода на карантината, след която продължава присъствената форма на обучение в университета.

В случаите на отстраняване от работа на преподавател поради положителен резултат от PCR тест студентите от групата продължават обучението си в електронна среда от разстояние по утвърденото седмично разписание за периода на карантината/боледуването, след която продължават обучението си в университета в присъствена форма.

В случаите на отстраняване от работа на преподавател, преподаващ в повече от една група, поради положителен резултат от PCR тест, при осъществяван близък контакт на преподавателя със студентите от повече групи, студентите от всички тези групи преминават към ОЕСР за времето на карантината, след която продължават обучението

си в университета в присъствена форма при спазване на всички горепосочени изисквания и особено на спазването на дистанция със студентите.

При обявяване от компетентните органи в населеното място, региона или страната на извънредна обстановка или в случаите на извънредни и непредвидени обстоятелства, студентите в университета, съответно на населеното място, региона или цялата страна преминават към ОЕСР за срока на извънредната обстановка или на извънредните и непредвидени обстоятелства, след което продължават обучението си в университета във форма съответстваща на учебните планове по изучаваните дисциплини.

ОТВОРЕН СПИСЪК ОТ ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ РЕШЕНИЯ

За осигуряване на дистанция

Учебните зали и организация на учебния процес

- Използване на един/а учебен чин/учебна маса от един студент и разполагане на местата за сядане на студентите шахматно, където е приложимо (при малочислени групи и по-големи учебни зали).
- Осигуряване на физическо разстояние между масата/катедрата/бюрото на преподавателя и първия ред маси/чинове на студентите, в т.ч. и чрез освобождаване на първия ред маси/чинове, с цел спазване на дистанция от поне 1,5 метра по време на обучение, където е приложимо.
  - Ограничаване на студентите в групите, където и приложимо.
  - Разпределение на часовете между преподавателите с цел формиране при възможност на норма преподавателска работа в рамките на един випуск.
  - Намаляване на ненужни предмети в коридори/учебни зали.
  - Поставяне на плексигласова преграда пред бюрото на преподавателя при възможност.
  - Организация за еднопосочно придвижване в коридорите и по стълбите.
  - При влизането и излизането в сградите на университета, без струпване на входа и при спазване на дистанция. По възможност да се отворят повече входове, така че да не се допуска струпване. Условието е обаче да има лице за осигуряване на пропускателния режим на всеки вход.
- Използване на физкултурния салон само в месеците, когато не е възможно провеждане на часовете на открито. При невъзможност, поради спецификата на сезона, във физкултурния салон се провеждат часовете на ограничен брой студенти, при спазване на дистанция и по-чест дезинфекционен режим.
  - Използване на ресурси от университетската библиотека с предварителна заявка онлайн.
  - Да се спазва от студентите отстояние един от друг.
  - Използване на бактерицидни лампи от отворен тип за дезинфекция на въздух, които да работят **само** през нощта в отсъствието на хора. В присъствие на хора се допуска използването **само** на бактерицидни УВ-лампи от затворен тип. И в двата случая специалните лампи да не продуцират озон (ozon-free).